

ALGEMENE VOORWAARDEN

VAN:

- a. De publiekrechtelijke rechtspersoon "WerkSaam", gevestigd te Hoorn, openbaar lichaam op basis van de gemeenschappelijke regeling WerkSaam, ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 37148710;
- b. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "Werkpartner West-Friesland B.V.", gevestigd te Hoorn, ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 51324229.

Hierna afzonderlijk en gezamenlijk te noemen: WerkSaam.

Deze voorwaarden zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Alkmaar onder nummer 37148710.

Artikel 1 Definities

In deze Algemene Voorwaarden worden de hiernavolgende termen in de navolgende betekenis gebruikt, tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven.

WerkSaam: de gebruiker van de Algemene Voorwaarden, bestaande uit de publiekrechtelijke rechtspersoon "WerkSaam" en/of de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "Werkpartner West-Friesland B.V."

Klant: de wederpartij van WerkSaam, te weten de opdrachtgever of de koper.

Overeenkomst: de overeenkomst tussen de klant en WerkSaam.

Artikel 2 Algemeen

1. Deze voorwaarden gelden voor iedere aanbieding, offerte en overeenkomst tussen WerkSaam en een klant waarop WerkSaam deze voorwaarden van toepassing heeft verklaard, voor zover van deze voorwaarden niet door partijen uitdrukkelijk en schriftelijk is afgeweken. Indien op de levering of dienstverlening van/door WerkSaam tevens bijzondere (algemene) voorwaarden of leveringscondities van toepassing zijn verklaard, gaan deze bijzondere (algemene) voorwaarden in rang boven de onderhavige Algemene Voorwaarden en zal in geval van strijdigheid het bepaalde in de bijzondere (algemene) voorwaarden van toepassing zijn. Eventuele afwijkingen op deze Algemene Voorwaarden zijn slechts geldig indien deze uitdrukkelijk schriftelijk zijn overeengekomen.
2. De onderhavige voorwaarden zijn eveneens van toepassing op alle overeenkomsten met WerkSaam, voor de uitvoering waarvan derden dienen te worden betrokken.
3. De toepasselijkheid van eventuele inkoop- of andere voorwaarden van de klant wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen. Algemene voorwaarden van de klant zijn slechts van toepassing indien uitdrukkelijk en schriftelijk is overeengekomen dat deze met uitsluiting van deze voorwaarden op de overeenkomst van toepassing zijn. Alsdan zullen eventueel nog strijdige bepalingen in de algemene voorwaarden van WerkSaam en de klant slechts tussen partijen gelden, indien en voor zoveel zij deel uitmaken van de voorwaarden van WerkSaam.
4. Indien een of meerdere van de bepalingen in deze Algemene Voorwaarden nietig zijn of vernietigd mochten worden blijven de overige bepalingen van deze Algemene Voorwaarden volledig van toepassing. WerkSaam en de klant zullen alsdan in overleg treden teneinde nieuwe bepalingen ter vervanging van de nietige c.q. vernietigde bepalingen overeen te komen waarbij, indien en voor zoveel mogelijk, het doel en de strekking van de oorspronkelijke bepaling in acht worden genomen.
5. Van toepassing is steeds de laatst gedeponeerde versie c.q. de versie zoals die gold ten tijde van het tot stand komen van de overeenkomst.

Artikel 3 Offertes

1. De door WerkSaam gemaakte offertes zijn vrijblijvend; zij zijn geldig gedurende 30 dagen, tenzij anders aangegeven. Op/maat is slechts aan de offertes gebonden indien de aanvaarding hiervan door de wederpartij schriftelijk binnen 30 dagen wordt bevestigd, tenzij anders aangegeven.
2. Levertijden in offertes van WerkSaam zijn indicatief en geven de klant bij overschrijding ervan geen recht op ontbinding of schadevergoeding, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen.
3. De prijzen in de genoemde offertes zijn exclusief BTW en andere heffingen van overheidswege alsmede verzend- en eventuele vervoers- en verpakingskosten, tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld.
4. Indien de aanvaarding (op ondergeschikte punten) afwijkt van het in de offerte opgenomen aanbod is WerkSaam daaraan niet gebonden. De overeenkomst komt dan niet overeenkomstig deze afwijkende aanvaarding tot stand, tenzij WerkSaam anders aangeeft.
5. Een samengestelde prijsopgave verplicht WerkSaam niet tot het verrichten van een gedeelte van de opdracht tegen een overeenkomstig deel van de opgegeven prijs.
6. Aanbiedingen of offertes gelden niet automatisch voor toekomstige opdrachten of nabestellingen.

Artikel 4 Uitvoering van de overeenkomst

1. WerkSaam zal de overeenkomst naar beste inzicht en vermogen en overeenkomstig de eisen van goed vakmanschap uitvoeren. Een en ander op grond van de op dat moment bekende stand van de wetenschap.
2. Indien en voor zover een goede uitvoering van de overeenkomst dit vereist, heeft WerkSaam het recht bepaalde werkzaamheden te laten verrichten door derden.
3. De klant draagt er zorg voor dat alle gegevens, waarvan WerkSaam aangeeft dat deze noodzakelijk zijn of waarvan de klant redelijkerwijs behoort te begrijpen dat deze noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de overeenkomst, tijdig aan WerkSaam worden verstrekt. Indien de voor de uitvoering van de overeenkomst benodigde gegevens niet tijdig aan WerkSaam zijn verstrekt, heeft WerkSaam het recht de uitvoering van de overeenkomst op te schorten en/of de uit de vertraging voortvloeiende extra kosten volgens de gebruikelijke tarieven aan de klant in rekening te brengen.
4. WerkSaam is niet aansprakelijk voor schade, van welke aard ook, doordat WerkSaam is uit gegaan van door de klant verstrekte onjuiste en/of onvolledige gegevens, tenzij deze onjuistheid of onvolledigheid voor WerkSaam kenbaar behoorde te zijn.
5. WerkSaam is niet aansprakelijk voor door de klant of door derden aan WerkSaam ter beschikking gestelde en geleverde zaken. De klant is verplicht de aan WerkSaam ter beschikking gestelde zaken zelf te verzekeren en draagt hiervan het risico, ook in geval van franco en/of retourzendingen,
6. Slechts op uitdrukkelijk schriftelijk verzoek van de klant zal WerkSaam voor rekening en risico van de klant verzekeringen afsluiten, waarbij de te verzekeren risico's en de waarde van de te verzekeren zaak duidelijk moeten worden omschreven.
7. Indien WerkSaam een verzekering op eigen naam heeft gesloten, is WerkSaam slechts gehouden - desgevraagd - haar aanspraken op de verzekeraar aan de klant over te dragen.
8. Wanneer de klant aan WerkSaam zaken ter bewerking verstrekt, staat WerkSaam slechts in voor de deugdelijkheid van de uitvoering van de opgedragen bewerkingen.
9. Indien is overeengekomen dat de overeenkomst in fasen zal worden uitgevoerd kan WerkSaam de uitvoering van die onderdelen die tot een volgende fase behoren opschorten tot dat de klant de resultaten van de daaraan voorafgaande fase schriftelijk heeft goedgekeurd.
10. Indien door WerkSaam of door WerkSaam ingeschakelde derden in het kader van de opdracht werkzaamheden worden verricht op de locatie van de klant of een door de klant aangewezen locatie, draagt de klant kosteloos zorg voor de door die medewerkers in redelijkheid gewenste faciliteiten.
11. De klant vrijwaart WerkSaam voor eventuele aanspraken van derden, die in verband met de uitvoering van de overeenkomst schade lijden welke aan de klant toerekenbaar is.

Artikel 5 Levering

1. Levering geschiedt af fabriek/magazijn van WerkSaam.
2. Indien levering geschiedt op basis van "Incoterms", zullen de op het moment van het sluiten van de overeenkomst geldende "Incoterms" van toepassing zijn.
3. De klant is verplicht de zaken af te nemen op het moment dat WerkSaam deze bij de klant aflevert of doet afleveren, dan wel op het moment waarop deze aan de klant volgens de overeenkomst ter beschikking worden gesteld.
4. Indien de klant afname weigert of nalatig is met het verstrekken van informatie of instructies die noodzakelijk zijn voor de levering, is WerkSaam gerechtigd de zaken op te slaan voor rekening en risico van de klant.
5. Indien de zaken worden bezorgd is WerkSaam gerechtigd eventuele bezorgkosten in rekening te brengen. Deze zullen alsdan afzonderlijk worden gefactureerd.
6. Indien WerkSaam gegevens behoeft van de klant in het kader van uitvoering van de overeenkomst, vangt de levertijd aan nadat de klant deze aan WerkSaam ter beschikking heeft gesteld.
7. Indien WerkSaam een termijn voor levering heeft opgegeven, is deze indicatief. Een opgegeven levertijd is dan ook nimmer een fatale termijn en geeft de klant bij overschrijding ervan geen recht op ontbinding of schadevergoeding, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen. Bij overschrijding van een termijn dient de klant WerkSaam schriftelijk ingebreke te stellen.
8. WerkSaam is gerechtigd de zaken in gedeelten te leveren, tenzij hiervan bij overeenkomst is afgeweken of aan de deellevering geen zelfstandige waarde toekomt. WerkSaam is gerechtigd het aldus geleverde afzonderlijk te factureren.
9. Indien is overeengekomen dat de overeenkomst in fasen zal worden uitgevoerd kan WerkSaam de uitvoering van die onderdelen die tot een volgende fase behoren opschorten totdat de klant de resultaten van de daaraan voorafgaande fase schriftelijk heeft goedgekeurd.

Artikel 6 Monsters en modellen

Is aan de klant een monster of model getoond of verstrekt, dan gaat WerkSaam er vanuit dat dit slechts als aanduiding is verstrekt zonder dat de zaak of het product daaraan behoefde te beantwoorden, tenzij uitdrukkelijk wordt overeengekomen dat de zaak of het te leveren product daarmee zal overeenstemmen.

Artikel 7 Onderzoek, reclames bij zaken

1. De klant is gehouden het geleverde en de verpakking op het moment van (af)levering, doch in ieder geval binnen zo kort mogelijke termijn te (doen) onderzoeken. Daarbij behoort de klant te onderzoeken of kwaliteit en kwantiteit van het geleverde overeenstemmen met hetgeen is overeen-gekomen, althans voldoen aan de eisen die daaraan in het normale (handels-) verkeer gelden.
2. Eventuele zichtbare tekorten behoren binnen 24 uur na levering schriftelijk aan WerkSaam te worden gemeld. Niet zichtbare tekorten behoren binnen drie weken na levering te worden gemeld.
3. Indien ingevolge het vorige lid tijdig wordt gereclameerd, blijft de klant verplicht tot afname en betaling van de gekochte zaken. Wenst de klant gebrekkige zaken te retourneren, dan geschiedt zulks met voorafgaande schriftelijke toestemming van WerkSaam op de wijze zoals door WerkSaam aangegeven.

Artikel 8 Vergoedingen, prijs en kosten

1. Indien WerkSaam met de klant een vaste verkoopprijs is overeengekomen, is WerkSaam niettemin gerechtigd tot verhoging van de prijs in de gevallen als hieronder genoemd.

2. WerkSaam mag prijsstijgingen doorberekenen, indien WerkSaam kan aantonen dat zich tussen het moment van aanbieding en uitvoering van de overeenkomst significante prijswijzigingen hebben voorgedaan ten aanzien van bijvoorbeeld wisselkoersen, lonen, grondstoffen, halffabrikaten of verpakkingsmateriaal.
3. Indien de prijsstijging meer dan 10% bedraagt, is klant gerechtigd de overeenkomst te ontbinden, tenzij deze prijsstijging het gevolg is van een wijziging in de overeenkomst of voortvloeit uit een bevoegdheid daartoe ingevolge de wet.

Artikel 9 Wijziging van de overeenkomst

1. Indien tijdens de uitvoering van de overeenkomst blijkt dat het voor een behoorlijke uitvoering noodzakelijk is om de te verrichten werkzaamheden te wijzigen of aan te vullen, zullen partijen tijdig en in onderling overleg de overeenkomst dienovereenkomstig aanpassen.
2. Indien partijen overeenkomen dat de overeenkomst wordt gewijzigd of aangevuld, kan het tijdstip van voltooiing van de uitvoering daardoor worden beïnvloed. WerkSaam zal de klant zo spoedig mogelijk hiervan op de hoogte stellen.
3. Indien de wijziging van of aanvulling op de overeenkomst financiële en/of kwalitatieve consequenties zal hebben, zal WerkSaam de klant hierover tevoren inlichten.
4. Indien een vast honorarium/tarief is overeengekomen zal WerkSaam daarbij aangeven in hoeverre de wijziging of aanvulling van de overeenkomst een overschrijding van dit honorarium/tarief tot gevolg heeft.
5. In afwijking van het bepaalde zal WerkSaam geen meerkosten in rekening kunnen brengen indien de wijziging of aanvulling het gevolg is van omstandigheden die aan WerkSaam kunnen worden toegerekend.

Artikel 10 Uitvoeringstermijn bij diensten

Is binnen de looptijd van de overeenkomst vóór de voltooiing van bepaalde werkzaamheden een termijn overeengekomen, dan is dit nimmer een fatale termijn. Bij overschrijding van de uitvoeringstermijn dient de klant WerkSaam derhalve schriftelijk ingebreke te stellen.

Artikel 11 Honorarium bij het verrichten van diensten

1. Voor aanbiedingen en overeenkomsten waarin een vast honorarium wordt aangeboden of is overeengekomen voor een dienst gelden de leden 2., 4. t/m 11. van dit artikel. Indien geen vast honorarium wordt overeengekomen, gelden de leden 3., 4., 5., en 7. t/m 11. van dit artikel.
2. Partijen kunnen bij het tot stand komen van de overeenkomst een vast honorarium overeenkomen.
3. Indien geen vast honorarium wordt overeengekomen, zal het honorarium worden vastgesteld op grond van werkelijk bestede uren. Het honorarium wordt berekend volgens de gebruikelijke uurtarieven van WerkSaam, geldende voor de periode waarin de werkzaamheden worden verricht, tenzij een daarvan afwijkend uurtarief is overeengekomen,
4. Het honorarium is, en eventuele kostenramingen zijn, exclusief BTW.
5. Bij opdrachten met een looptijd van meer dan 3 maanden zullen de verschuldigde kosten periodiek in rekening worden gebracht.
6. Indien WerkSaam met de klant een vast honorarium of uurtarief overeenkomt, is WerkSaam niettemin gerechtigd tot verhoging van dit honorarium of tarief.
7. WerkSaam is gerechtigd prijsstijgingen door te berekenen indien WerkSaam kan aantonen dat tussen het moment van aanbieding en levering, de tarieven ten aanzien van bijv. lonen aanmerkelijk zijn gestegen.
8. Bovendien mag WerkSaam het honorarium verhogen wanneer tijdens de uitvoering van de werkzaamheden blijkt dat de oorspronkelijk overeengekomen dan wel verwachte hoeveelheid werk in zodanige mate onvoldoende werd ingeschat bij het sluiten van de overeenkomst, en zulks niet toerekenbaar is aan WerkSaam, dat in redelijkheid niet van WerkSaam mag worden verwacht de overeengekomen werkzaamheden te verrichten tegen het oorspronkelijk overeengekomen honorarium.
9. De klant is in geval van prijsstijging gerechtigd de overeenkomst te ontbinden indien het honorarium of tarief wordt verhoogd binnen drie maanden na het aangaan van de overeenkomst.

Na ommekomst van deze periode is de klant gerechtigd de overeenkomst te ontbinden indien de verhoging meer dan 10% bedraagt. De klant is niet gerechtigd tot ontbinding indien de verhoging van het honorarium of tarief voortvloeit uit een bevoegdheid ingevolge de wet.

10. WerkSaam zal de klant het voornemen tot verhoging van het honorarium of tarief schriftelijk kenbaar maken. WerkSaam zal daarbij de omvang van en de datum waarop de verhoging zal ingaan, vermelden.
11. Indien de klant de door WerkSaam kenbaar gemaakte verhoging van het honorarium of tarief niet wenst te aanvaarden, is de klant gerechtigd binnen zeven werkdagen na de bedoelde kennisgeving de overeenkomst schriftelijk op te zeggen, dan wel de opdracht te annuleren tegen de in de kennisgeving van WerkSaam genoemde datum waarop de prijs- of tariefsaanpassing in werking zou treden.

Artikel 12 Betaling

1. Betaling dient te geschieden binnen 30 dagen na factuurdatum, op een door WerkSaam aan te geven wijze in de valuta waarin is gedeclareerd. Bezwaren tegen de hoogte van de declaraties schorten de betalingsverplichting niet op.
2. Indien de klant in gebreke blijft in de betaling binnen de termijn van 30 dagen dan is de klant van rechtswege in verzuim. De klant is alsdan de wettelijke handelsrente verschuldigd. De rente over het opeisbare bedrag zal worden berekend vanaf het moment dat de klant in verzuim is tot het moment van voldoening van het volledige bedrag.
3. In geval van liquidatie, faillissement, beslag of surséance van betaling van de klant zijn de vorderingen van WerkSaam op de klant onmiddellijk opeisbaar.
4. Het is de klant zonder de uitdrukkelijke toestemming van WerkSaam niet toegestaan haar betalings-verplichtingen op te schorten of te verrekenen met door de klant gepretendeerde vorderingen die niet in rechte zijn vastgesteld.
5. WerkSaam heeft het recht de door de klant gedane betalingen te laten strekken in de eerste plaats in mindering van de kosten, vervolgens in mindering van de opengevallen rente en tenslotte in mindering van de hoofdsom en de lopende rente. WerkSaam kan, zonder daardoor in verzuim te komen, een aanbod tot betaling weigeren, indien de klant een andere volgorde voor de toerekening aanwijst. WerkSaam kan volledige aflossing van de hoofdsom weigeren, indien daarbij niet eveneens de opengevallen en lopende rente alsmede de kosten worden voldaan.

Artikel 13 Eigendomsvoorbehoud

1. Alle door WerkSaam geleverde zaken, daaronder eventueel mede begrepen ontwerpen, schetsen, tekeningen, films, software, (elektronische) bestanden, enz., blijven eigendom van WerkSaam totdat de klant alle verplichtingen uit alle met WerkSaam gesloten overeenkomsten is nagekomen.
2. De klant is niet bevoegd de onder het eigendomsvoorbehoud vallende zaken te verpanden noch op enige andere wijze te bezwaren.
3. Indien derden beslag leggen op de onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken dan wel rechten daarop willen vestigen of doen gelden, is de klant verplicht WerkSaam zo snel als redelijkerwijs verwacht mag worden daarvan op de hoogte te stellen.
4. De klant verplicht zich de onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken te verzekeren en verzekerd te houden tegen brand, ontploffings- en waterschade alsmede tegen diefstal en de polis van deze verzekering op eerste verzoek ter inzage te geven.
5. Door WerkSaam geleverde zaken, die krachtens het onder 1. van dit artikel bepaalde onder het eigendomsvoorbehoud vallen, mogen slechts in het kader van een normale bedrijfsuitoefening worden doorverkocht en nimmer als betaalmiddel worden gebruikt.
6. Voor het geval dat WerkSaam zijn in dit artikel aangeduide eigendomsrechten wil uitoefenen, geeft de klant reeds nu onvoorwaardelijke en niet herroepbare toestemming aan WerkSaam of door deze aan te wijzen derden om al die plaatsen te betreden waar de eigendommen van WerkSaam zich bevinden en die zaken mee terug te nemen.

Artikel 14 Garantie

1. WerkSaam garandeert dat de te leveren zaken voldoen aan de gebruikelijke eisen en normen die daaraan kunnen worden gesteld en vrij zijn van welke gebreken ook.

2. De overeengekomen dan wel gebruikelijke eisen en normen gelden eveneens indien de te leveren zaken zijn bestemd voor het gebruik in het buitenland en de klant van dit gebruik ten tijde van het aangaan van de overeenkomst uitdrukkelijk schriftelijk melding heeft gemaakt aan WerkSaam.
3. Indien de te leveren zaken niet voldoen aan de overeengekomen dan wel gebruikelijke eisen en normen, zal WerkSaam de zaak binnen redelijke termijn na ontvangst daarvan dan wel, indien retournering redelijkerwijs niet mogelijk is, schriftelijke kennisgeving ter zake van het gebrek door de klant, naar keuze van WerkSaam, vervangen of zorgdragen voor herstel. In geval van vervanging verbindt de klant zich reeds nu de vervangen zaak aan WerkSaam te retourneren en het eigendom aan WerkSaam te verschaffen.
4. De overeengekomen dan wel gebruikelijke eisen en normen gelden niet wanneer het gebrek is ontstaan als gevolg van onoordeelkundig of oneigenlijk gebruik of wanneer, zonder schriftelijke toestemming van WerkSaam, de klant of derden wijzigingen hebben aangebracht dan wel trachten aan te brengen aan de zaak of deze hebben aangewend voor doeleinden waarvoor de zaak niet bestemd is.
5. Bij zaken die door derden zijn geproduceerd is de garantie te allen tijde beperkt tot de door die derden verstrekte garantie.

Artikel 15 Incassokosten

Indien de klant in gebreke of in verzuim is in de (tijdige) nakoming van zijn verplichtingen, dan komen alle redelijke kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte voor rekening van de klant. In ieder geval is de klant in het geval van een geldvordering incassokosten verschuldigd. De incassokosten worden berekend overeenkomstig het incassotarief zoals is uiteengezet in het rapport Voorwerk II. Indien WerkSaam hogere kosten heeft gemaakt, welke redelijkerwijs noodzakelijk waren, komen deze evenwel volledig voor vergoeding in aanmerking. De eventuele gemaakte redelijke gerechtelijke en executiekosten komen eveneens voor rekening van de klant.

Artikel 16 Onderzoek, reclames bij diensten

1. Klachten over de verrichte werkzaamheden dienen door de klant binnen 8 dagen na ontdekking, doch uiterlijk binnen 14 dagen na voltooiing van de betreffende werkzaamheden schriftelijk te worden gemeld aan WerkSaam, De ingebrekestelling dient een zo gedetailleerd mogelijke omschrijving van de tekortkoming te bevatten, zodat WerkSaam in staat is adequaat te reageren.
2. Indien een klacht gegrond is, zal WerkSaam de werkzaamheden alsnog verrichten zoals overeengekomen, tenzij dit inmiddels voor de klant aantoonbaar zinloos is geworden. Dit laatste dient door de klant schriftelijk kenbaar te worden gemaakt.
3. Indien het alsnog verrichten van de overeengekomen werkzaamheden niet meer mogelijk of zinvol is, zal WerkSaam slechts aansprakelijk zijn binnen de grenzen van deze Algemene Voorwaarden.

Artikel 17 Opzegging

1. Beide partijen kunnen de overeenkomst tot het verlenen van diensten te allen tijde schriftelijk opzeggen, tenzij anders is overeengekomen of uit de aard van de overeenkomst anders volgt.
2. Indien de overeenkomst tussentijds wordt opgezegd door de klant, heeft WerkSaam recht op compensatie vanwege het daardoor ontstane en aannemelijk te maken bezettingsverlies, tenzij er feiten en omstandigheden aan de opzegging ten grondslag liggen die aan WerkSaam zijn toe te rekenen. Voorts is de klant alsdan gehouden tot betaling van de declaraties voor tot dan toe verrichte werkzaamheden. De voorlopige resultaten van de tot dan toe verrichte werkzaamheden zullen dan ook onder voorbehoud ter beschikking worden gesteld aan de klant.
3. Indien de overeenkomst tussentijds wordt opgezegd door WerkSaam, zal WerkSaam in overleg met de klant zorgdragen voor overdracht van nog te verrichten werkzaamheden aan derden, tenzij er feiten en omstandigheden aan de opzegging ten grondslag liggen die aan de klant toerekenbaar zijn.
4. Indien de overdracht van de werkzaamheden voor WerkSaam extra kosten met zich meebrengt, worden deze aan de klant in rekening gebracht.

Artikel 18 Opschorting en ontbinding

1. WerkSaam is bevoegd de nakoming van de verplichtingen op te schorten of de overeenkomst te ontbinden, indien:
  - a. de klant de verplichtingen uit de overeenkomst niet of niet volledig nakomt.
  - b. na het sluiten van de overeenkomst WerkSaam ter kennis gekomen omstandigheden goede grond geven te vrezen dat de klant de verplichtingen niet zal nakomen. In geval er goede grond bestaat te vrezen dat de klant de verplichtingen slechts gedeeltelijk of niet behoorlijk zal nakomen, is de opschorting slechts toegelaten voor zover de tekortkoming haar rechtvaardigt.
  - c. de klant bij het sluiten van de overeenkomst verzocht is zekerheid te stellen voor de voldoening van zijn verplichtingen uit de overeenkomst en deze zekerheid uitblijft of onvoldoende is. Zodra zekerheid is gesteld, vervalt de bevoegdheid tot opschorting, tenzij deze voldoening daardoor onredelijk is vertraagd.
2. Voorts is WerkSaam bevoegd de overeenkomst te (doen) ontbinden indien zich omstandigheden voordoen welke van dien aard zijn dat nakoming van de overeenkomst onmogelijk of naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet langer kan worden gevegd dan wel indien zich anderszins omstandigheden voordoen welke van dien aard zijn dat ongewijzigde instandhouding van de overeenkomst in redelijkheid niet mag worden verwacht.
3. Indien de overeenkomst wordt ontbonden zijn de vorderingen van WerkSaam op de klant onmiddellijk opeisbaar. Indien WerkSaam de nakoming van de verplichtingen opschort, behoudt WerkSaam zijn aanspraken uit de wet en de overeenkomst.
4. WerkSaam behoudt steeds het recht schadevergoeding te vorderen.

Artikel 19 Teruggave ter beschikking gestelde zaken

1. Indien WerkSaam aan de klant bij de uitvoering van de overeenkomst zaken ter beschikking heeft gesteld is de klant gehouden het geleverde binnen 14 dagen in oorspronkelijke staat, vrij van gebreken en volledig, te retourneren. Indien de klant deze verplichting niet nakomt zijn alle hieruit voortvloeiende kosten voor zijn rekening.
2. Indien de klant, om welke reden ook, na daartoe strekkende aanmaning, alsnog in gebreke blijft met de onder 1. genoemde verplichting, heeft WerkSaam het recht de daaruit voortvloeiende schade en kosten, waaronder de kosten van vervanging, op de klant te verhalen.

Artikel 20 Aansprakelijkheid

1. Indien WerkSaam aansprakelijk mocht zijn, dan is deze aansprakelijkheid beperkt tot hetgeen in deze bepaling is geregeld. Indien door WerkSaam geleverde zaken gebrekkig zijn, is de aansprakelijkheid van WerkSaam jegens klant beperkt tot hetgeen in deze voorwaarden onder "Garanties" is geregeld.
2. Indien WerkSaam aansprakelijk is voor directe schade, dan is die aansprakelijkheid beperkt tot maximaal het bedrag van de door de assureur van WerkSaam te verstrekken uitkering, althans tot maximaal tweemaal het declaratiebedrag, althans dat gedeelte van de opdracht waarop de aansprakelijkheid betrekking heeft. De aansprakelijkheid van WerkSaam voor directe schade is te allen tijde beperkt tot maximaal Euro 25.000,- (Zegge: vijfentwintigduizend Euro).
3. In afwijking van hetgeen onder 2. van dit artikel is bepaald, wordt bij een opdracht met een langere looptijd dan zes maanden, de aansprakelijkheid verder beperkt tot het over de laatste zes maanden verschuldigde honorariumgedeelte.
4. Onder directe schade wordt uitsluitend verstaan:
  - a. de redelijke kosten ter vaststelling van de oorzaak en de omvang van de schade, voor zover de vaststelling betrekking heeft op schade in de zin van deze voorwaarden;
  - b. de eventuele redelijke kosten gemaakt om de gebrekkige prestatie van WerkSaam aan de overeenkomst te laten beantwoorden, tenzij dit gebrek niet aan WerkSaam toegerekend kan worden;
  - c. redelijke kosten, gemaakt ter voorkoming of beperking van schade, voor zover de klant aantoonbaar dat deze kosten hebben geleid tot beperking van directe schade als bedoeld in deze Algemene Voorwaarden.

5. WerkSaam is nimmer aansprakelijk voor indirecte schade, daaronder begrepen gevolgschade, gederfde winst, gemiste besparingen en schade door bedrijfsstagnatie.
6. De in deze voorwaarden opgenomen beperkingen van de aansprakelijkheid voor directe schade gelden niet indien de schade te wijten is aan opzet of grove schuld van WerkSaam of zijn leidinggevende ondergeschikten.

Artikel 21 Risico-overgang

Het risico van verlies of beschadiging van de producten of zaken die voorwerp van de overeenkomst zijn, gaat op de klant over op het moment waarop deze aan de klant juridisch en/of feitelijk worden geleverd en daarmee in de macht van de klant of van een door de klant aan te wijzen derde worden gebracht.

Artikel 22 Overmacht

1. Partijen zijn niet gehouden tot het nakomen van enige verplichting, indien partijen daartoe gehinderd worden als gevolg van een omstandigheid die niet is te wijten aan schuld, en noch krachtens de wet, een rechtshandeling of in het verkeer geldende opvattingen voor hun rekening komt.
2. Onder overmacht wordt in deze Algemene Voorwaarden verstaan naast hetgeen daaromtrent in de wet en jurisprudentie wordt begrepen, alle van buiten komende oorzaken, voorzien of niet-voorzien, waarop WerkSaam geen invloed kan uitoefenen, doch waardoor WerkSaam niet in staat is de verplichtingen na te komen. Werkstakingen in het bedrijf van WerkSaam worden daaronder begrepen.
3. WerkSaam heeft ook het recht zich op overmacht te beroepen, indien de omstandigheid die (verdere) nakoming verhindert, intreedt nadat WerkSaam zijn verplichtingen had moeten nakomen.
4. Partijen kunnen gedurende de periode dat de overmacht voortduurt de verplichtingen uit de overeenkomst opschorten. Indien deze periode langer duurt dan twee maanden is ieder van de partijen gerechtigd de overeenkomst te ontbinden, zonder verplichting tot vergoeding van schade aan de andere partij.
5. Voorzover WerkSaam ten tijde van het intreden van overmacht inmiddels gedeeltelijk zijn verplichtingen uit de overeenkomst is nagekomen of deze zal kunnen nakomen, en aan het nagekomen respectievelijk na te komen gedeelte zelfstandige waarde toekomt, is WerkSaam gerechtigd om het reeds nagekomen respectievelijk na te komen gedeelte separaat te declareren. Klant is gehouden deze declaratie te voldoen als ware het een afzonderlijke overeenkomst.

Artikel 23 Vrijwaringen

1. De klant vrijwaart WerkSaam voor aanspraken van derden met betrekking tot rechten van intellectuele eigendom op door de klant verstrekte materialen of gegevens, die bij de uitvoering van de overeenkomst worden gebruikt.
2. Indien de klant aan WerkSaam informatiedragers, elektronische bestanden of software etc. verstrekt, garandeert deze dat de informatiedragers, elektronische bestanden of software vrij zijn van virussen en defecten.

Artikel 24 Intellectuele eigendom en auteursrechten

1. Onverminderd het overigens in deze algemene voorwaarden bepaalde behoudt WerkSaam zich de rechten en bevoegdheden voor die WerkSaam toekomen op grond van de Auteurswet.
2. Het is de klant niet toegestaan veranderingen in de zaken aan te brengen, tenzij uit de aard van het geleverde anders volgt of schriftelijk anders is overeengekomen.
3. De in het kader van de overeenkomst eventueel door WerkSaam tot stand gebrachte ontwerpen, schetsen, tekeningen, films, software en andere materialen of (elektronische) bestanden, blijven eigendom van WerkSaam, ongeacht of deze aan de klant of aan derden ter hand zijn gesteld, tenzij anders is overeengekomen.

4. Alle door WerkSaam verstrekte stukken, zoals rapporten, adviezen, overeenkomsten, ontwerpen, schetsen, tekeningen, software, (elektronische) bestanden enz., zijn uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de klant en mogen niet door de klant zonder voorafgaande toestemming van WerkSaam worden verveelvoudigd, openbaar gemaakt, of ter kennis van derden gebracht, tenzij uit de aard van de verstrekte stukken anders voortvloeit.
5. WerkSaam behoudt het recht de door de uitvoering van de werkzaamheden toegenomen kennis voor andere doeleinden te gebruiken, voorzover hierbij geen vertrouwelijke informatie ter kennis van derden wordt gebracht.

Artikel 25 Geschillen en toepasselijk recht

1. WerkSaam zal geschillen voorleggen aan de volgens de wet bevoegde rechter.
2. Partijen zullen eerst een beroep op de rechter doen nadat partijen zich tot het uiterste hebben ingespannen een geschil in onderling overleg te beslechten.
3. Op elke overeenkomst is Nederlands recht van toepassing. Het Weens Koopverdrag is uitdrukkelijk uitgesloten.